

"מי זאת עלה מן-המדבר פתימרות עשן מקטרת מר ולבונה מפל אבקת רוכל" (שיר השירים ג, ו).

<p>אבקה הינה חומר מוצק או נוזלי שגרוס לגרגירים קטנטנים עד שלא ניתן להבחין בעין האנושית בגרגר בנפרד מהחומר. מקור השם אבק ואבקה הוא מאותו השורש, כאשר בדרך כלל משתמשים במילה אבק בהקשר לתופעת טבע שמתרחשת ללא התערבות האדם ואילו המילה אבקה מציינת מניפולציה של האדם על חומר נבחר, למעט המילה אבקה בהקשר לגרגרים שנמצאים על אבקני הפרחים ומשמשים להפריית הצמח.</p> <p>מוצרים רבים שנמצאים במצבי צבירה שונים מיובשים וטחונים לאבקה על מנת לייעל את השימוש בהם ולשמור אותם לתקופה ארוכה במצב נוח וקל לשימוש.</p> <p>במסגרת נושאי המדעים, אנו עוסקים בחומר אבקתי משום שהוא נמצא בסביבת הילדים ובחייהם ומאפשר לילדים להכיר חומרים שונים, תכונות החומרים ומניפולציות שניתן להכין באמצעות האבקה. ההכרות הראשונה של הילדים עם החומר האבקתי היא בילדות המוקדמת- בהכנת התמ"ל, ובהמשך חייהם הם מתוודעים בהדרגה לחומרים שמצויים בכל בית כגון: אבקת אפיה, אבקת חלב, אבקת מרק, אבקת סוכר, קמח, תבלינים, אבקת כביסה, גבס ובטון, חומרי איפור.</p> <p>לאבקה תכונה בולטת של מסיסות. בגלל החלקיקים הקטנים תהליך ההתמוססות הוא מהיר יחסית. לאבקות הבניה כמו גבס ובטון תכונה נוספת של התקשות לאחר ההמסה במים.</p>	<p>דגשים רעיוניים</p>
<p>יש להקפיד ולפעול לחוד עם חומרים אכילים וחומרים בלתי אכילים ובתחילת כל פעילות להדגיש בפ הילדים האם החומרים שמוגשים אכילים או בלתי אכילים.</p>	<p>דגשים התנהגותיים</p> <ul style="list-style-type: none"> הילדים יבינו כי אין לטעום חומר לא מוכר ויש לעבוד בזהירות ועל פי ההנחיות.
<p>עקרונות לתיווך:</p> <ul style="list-style-type: none"> נציג בפני הילדים אבקות שונות למאכל, נדגיש כי אלה אבקות למאכל. נריח, נחוש, נתבונן ונטעם את האבקות. ננסה לשער איזו אבקה שייכת לאיזה חומר. חשוב שהילדים יבינו את התהליך של הכנת האב וכשמביאים להם אבקה מסוימת להסביר ולהראות ממה היא עשויה. נכיר כלי מעבדה שונים – זכוכית מגדלת, משקל, מכתש ועלי, מטחנת תבלינים. נציג את תכונת המסיסות ונבדוק כיצד חומרים מתמוססים במים, הן מים קרים והן מים חמים. כמו כן נבדוק נוזלים אחרים כמו חלב ומיץ ונראה האם האבקה מתמוססת היטב גם בחומרים אלה. תהליך המסיסות מתאים גם לאבקות המזון והתבלינים וגם לאבקות הבניה נשוחח עם הילדים אודות השימושים השונים של האבקות. נשוחח עם הילדים על הפוטנציאל לשימוש ארוך טווח בחומרים שנטחנו לאבקה כמו למשל באבקת חלב, שהוא מוצר טרי ואינו מחזיק מעמד זמן רב ואילו כאשר הוא מיובש וטחון חיי המדף שלו ארוכים. 	<p>הזמנה לשיח בבית ובגן</p>
<ul style="list-style-type: none"> הילדים יחקרו את החומרים השונים באמצעות חמשת החושים. נזמין את הילדים לעשות מניפולציות שונות בחומר האבקתי כמו צביעה, ערבוב עם חומרים אחרים וכו. נזמין את הילדים להמיס חומרים שונים אבקתיים בחומרים רטובים שונים. נזמין אלת הילדים לעשות שימוש במאזניים, זכוכית מגדלת, מכתש ועלי לטחינת חומרים. נדגים את מטחנת התבלינים ונטחון עם הילדים חומרים שונים. נשווה בין הטחינה באמצעות מכתש ועלי לבין הטחינה במטחנת תבלינים. נכין משקאות ומאכלים שונים מאבקות. נערבב צבעים אקריליים עם קורנפלור (אבקת תירס). נכבס את בגדי הבובות עם אבקת כביסה. נאפר את הבובות עם אבקות איפור. <p>נכין הטבעות ידיים ורגליים בתבניות גבס ובטון, אפשר להכין גם לבנים מגבס ובטון, לצבוע אותם ולהתנסות בריצוף</p>	<p>הזמנה לפעילות בבית ובגן</p>

▪ נראה לילדים סרטון כיצד עובד מערבול הבטון וכיצד יוצקים יסודות. (נספח 1)

<https://www.youtube.com/watch?v=qU3-T3GVSHI>

נספח 1
סרטון על מערבול בטון
לילדים (באנגלית)